

Cena numeru
500 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie mk. 11,00
Z przes. poczt.

Miesięcznie „1” 500
na Łódź egz. 5000
Konto Poczty Kasy

Oszczęd. 60594.
Należytosć pocztowa
opłacona w całości.

ROZWIŃ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Wtorek, dnia 10 kwietnia 1923 r.

WIAOMOŚCI POLITYCZNE

Nowe intryki czeskie w sprawie Jaworzyny.

(wp) „Tribuna“ organ liberałów czeskich donosi z Paryża jakoby w ostatnich dniach w sprawie Jaworzyny zaszedł zwrot na korzyść Czechów. Dziennik ów pisze, że rząd francuski działa hamująco na Polskę i dokłada starań, aby nie dopuścić do wybuchu ostrego konfliktu. W obecnej chwili — powiada „Tribuna“ — terenem spornym nie jest cała Jaworzyna, lecz tylko jej część która leży bliżej polskiej granicy. Dziennik kończy, że należy się w każdym razie liczyć z pokojowym załatwieniem konfliktu.

Porządek dzienny posiedzenia Sejmu 12 b. m.

(wp) Pierwsze czytanie ustawy o drugim dodatkowym prowizorium budżetowym za czas od dnia 1 stycznia do 31 marca 1923 2) Pierwsze czytanie ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych 3) Pierwsze czytanie ustawy, zmieniającej przepisy o zaopatrzeniu emerytów wojskowych. 4) Pierwsze czytanie ustawy o amnestji w powodu ustalenia granic Rzeczypospolitej. 5) Trzecie czytanie ustawy o przekazaniu gmachu posejmowego we Lwowie uniwersytetowi Jana Kazimierza. 6) Sprawozdanie komisji przemysłowo-handlowej o ustawie w przedmiocie zakupu przez rząd ropy bruttowej. Referent poseł Dunin. 7) Sprawozdanie komisji przemysłowo-handlowej o wniosku posła Diamanda, dotyczącego się wstrzymania wywozu ropy. Referent poseł Diamand.

Uposażenie duchowieństwa.

(wp) Ministerjum skarbu i ministerjum oświaty, jak donosi „Rzeczpospolita“ — przygotowały dokładne zasady nowego uposażenia duchowieństwa. Wedle tych zasad, biorąc za podstawę płacę marcową urzędników, wynosiłyby pensje miesięczne kardynałów 1.200.000 mk., arcybiskupów i biskupów djeceziańskich 900.000 mk., biskupów — sufraganów 700.000 mk., kanoników 400.000 mk., proboszczów 250.000 mk., rektorów kościelnych i wikarych 200.000 mk., a także 150.000. Płace te wejść mają w życie od 1 kwietnia, a zatem, wobec tego, że obliczenie było wedle skali marcowej, dołączyłyby się do nich dodatki drożyzniowy z marca, wynoszący 33,5 proc., podobnie jak we wszystkich placach państwowych.

TELEGRAMY.

STANOWISKO ANGLJI PO WYROKU.

LONDYN, 9. (PAT) Prasa angielska omawia w dalszym ciągu sprawę wykonania wyroku na pralata Butkiewicza oraz masowe rozstrzelanie na Ukrainie. „Daily Telegraph“ zaznacza, że powyższe dowody barbarzyństwa unicestwiają wszelkie wysiłki, zmierzające do wywołania ogólnego przekonania, że sowieci stają się bardziej cywilizowani.

RECHA MANIFESTACJI WARSZAWSKIEJ.

LONDYN, 9. (PAT) Cała prasa przynosi wiadomość o przyjaznej manifestacji jaka miała miejsce w ub. czwartek w Warszawie przed poselstwem angielskim z powodu stanowiska zajętego przez opinie angielską w sprawie wykonania wyroku na pralata Butkiewicza

Jak sól do potraw, tak należy do kawy

Prawdziwa **FRANCKA** domieszka

na niezrównanej wydajności tejże polega jej taniość!

PRZY ZAKUPIE PROSIMY ŻADAC PRAWDZIWEJ „FRANCKA“ Z MŁYŃKIEM.

HENRYKA FRANCKA SYBOWIE
Skawina — Kraków.

5851b

W zagłębiu Ruhry

STANOWISKO KOMUNISTÓW.

DUSSELDORF 9 (PAT) Na zebraniu komunistycznych organizacji robotniczych w Dortmundzie wszyscy mówcy oświadczyli, że odpowie działalność za zajęcia w Essen spada wyłącznie na nacjonalistów. Zebranie postanowiło, że robotnicy powinni w celu uniknięcia ponownych wypadków nie stawiać żadnego oporu ani też zajmować wrogię stanowiska wobec wojsk okupacyjnych, w razie dokonywania przez nie sekwestru lub zajmowania fabryk. Analogiczne decyzje powzięły rady robotnicze przedsiębiorstw i warsztatów w Milheim.

STREJK KOLEJARZY W DUESSELDORFIE.

DEUSSELDORF 9 (PAT) Kolejarze niemieccy w Deusseldorfie postanowili nie przystępować do pracy.

NARADY FRANCUSKO-BELGIJSKIE W SPRAWIE OKUPACJI.

PARYŻ 9 (PAT) Minister spraw zagranicznych zaprosił do Paryża Theunisa i Jaspara w celu skontynuowania wspólnych narad w sprawie okupacji Ruhr. Wymiana zdań z rządem belgijskim jest w chwili obecnej bardziej konieczną niż kiedykolwiek. Poprzednio ona winna wszelkie inne narady z przedstawicielami państw sojusznicznych

Wspomniane narady ukażą niewątpliwie zupełną jednomysłność Francji i Belgji.

GRZYWNA ZA ZAMORDOWANIE ŻOŁNIERZA FRANCUSKIEGO.

BERLIN 9 4 (AW) Francuskie władze okupacyjne nałożyły na Essen grzywnę w wysokości 105 milionów marek w złoce za zamordowanie jednego żołnierza francuskiego. Grzywna ma być uiszczona w ciągu kilku dni.

KONFISKATA PIENIĘDZY PAPIEROWYCH.

BORDOAX 9 (PAT) Pol radjo. Władze francuskie na terytorjum zagłębia Ruhry skonfiskowały 2 miliardy mk. papierowych w drukarni Millheim nad Renem, w której Bank Rzeszy poczynił znaczne zamówienia na banknoty. Dyrektor filji Banku Rzeszy w Milheimem był obecny przy konfiskacie. Banknoty, znajdują się pod strażą wartości 80 miliardów marek papierowych oraz prasę drukarską zwrócono Niemcom. Władze francuskie zatrzymały tylko jeden miliard dziewięćset milionów marek które mogły być oddane do użytku. Według doniesień prasy skonfiskowana kwota będzie zaliczona na rachunek Niemiec jako pokrycie kosztów okupacji francusko-belgijskiej których zwrotu odmawiają Niemcy stale od czasu operacji podjętych na terenie zagłębia Ruhry.

Z krainy grozy.

LICZNE ARESZTOWANIA.

MOSKWA, 9. 4. (Aj. Wsch.) W ciągu ostatnich 10 dni w Moskwie dokonano masowych aresztowań wśród resztek inteligencji. Aresztowano około 300 osób przeważnie tych, którzy utrzymywali stosunki towarzyskie z przedstawicielami misji zagranicznych.

NIEPOJĘTY OBJAW RELIGIJNOŚCI.

MOSKWA, 9. 4. (Aj. Wsch.) W ciągu obecnych świąt Wielkanocnych według kalendara juljańskiego daje się zauważyć niepojęty oddawna objaw religijności wszystkich bez wyjątku sfer w Rosji sowieckiej. Wszystkie cerkwie w Moskwie przepełnione są wiernymi. Stanowi to dowód porażki agitacji antyreligijnej komunistów. Agitacja osiągnęła rezultat

wprost przeciwny.

MISJA ANGIELSKA OPUSZCZA MOSKWĘ
MOSKWA, 9. 4. (Aj. Wsch.) Krąży uporczywe pogłoski, że misja handlowa angielska w najbliższym czasie opuści Moskwę.

PO ŚMIERCI LENINA NOWA RADA.

RYGA, 9 (PAT) Tutejsze pisma donoszą z Moskwy, że w razie śmierci Lenina nastąpi reorganizacja nacjonalnych władz sowieckich. Zamiast obecnej rady komisarzy ludowych, czyli tak zw. Sownarkomu, utworzona ma być „Rada czterdziestu“ i w jej rękach skoncentrowana będzie władza rządowa w Rosji. W związku z panującymi obecnie w Rosji sowieckiej nastrojami, skład tej rady stanowić mają wyłącznie komuniści rosyjscy.

Benesz o sytuacji europejskiej.

Optymistyczny pogląd na konflikt francusko—niemiecki.

(o) Czeski minister spraw zewn. dr. Benesz oświadczył redaktorowi „Ceske Slovo“, że Polska i Czechosłowacja mają tak wiele wspólnych interesów, że wzajemne porozumienie się musi być uważane przez obie strony jako główne zadanie rozumnej realnej polityki. Co się tyczy Rosji wskazuje przejście od gospodarki komunistycznej do socjalizacji państwowej od niej do prywatnych przedsiębiorstw — etapy znamiennej walki gospodarczej wewnątrz Rosji, która ostatecznie nie pozostanie bez wpływu na ustrój polityczny.

O konflikcie francusko — niemieckim wyraził się min. Benesz w następujący sposób.

Nie wątpię o tem, że konflikt zakończy się rokowaniami. Niemcy przedłożą zapewne konkretny plan i oświadczą jasno, w jaki sposób wypełnią swoje zobowiązania. Koło tego obraca się dziś wszystko i do tego musi przyjść. (S.)

Emigracja z Bolszewji

Nasze statystyki, o ile dotyczą żydów, wyglądają bardzo niewinne, bo te statystyki albo robią żydowscy urzędnicy, albo żydzi sami podają się za Polaków albo Białorusinów.

W świetle cyfr niepewnych ruch repatriacyjny przedstawia się jak następuje:

Etapy wschodnie przyjęły: od czerwca do końca roku 1921—449781 repatriantów w pierwszym półroczu roku 1922—171074, w tem:

Polaków—36038, Białorusinów — 105687, Rusinów—12905, żydów—9570, Rosjan — 312, Litwinów — 993, innych narodowości 4569 — razem 171074.

W drugim półroczu roku 1922—112479.

Stosunkowo małą liczbę żydów tłumaczyć należy tem, że podawali się oni przeważnie za Białorusinów, Rosjan itd.

Etapy zachodnie przyjęły:

W roku 1921—6426 repatriantów.

W pierwszym półroczu r. 1922—592 repatriantów.

W drugim półroczu roku 1922—1796 repatriantów.

Wreszcie w roku bieżącym w miesiącu styczniu przez etapy wschodnie przeszło 7307 repatriantów.

Obecnie sygnalizują do Warszawy z nad granicy o wzmożeniu się ruchu repatriacyjnego. — Jak już wspomnieliśmy, spodziewany jest powrót jeszcze 200,000 ludzi.

Kronika zagraniczna.

AUSTRIA MA DOŚĆ UKRAIŃCÓW.

(x) Z Wiednia donoszą, że władze austriackie oznajmiły politykom ukraińskim iż nie pozwalają na dalszy ich pobyt w Austrii, o ile nie podpiszą deklaracji że powstrzymają się od wszelkiej działalności politycznej na terenie Austrii. Jak słychać wielu polityków ukraińskich podpisało takie deklaracje, między innymi Syngalewicz i Breiter. Dr. Kost' Lewickij wyjeżdża do Paryża, dokąd uda się również Petruszewicz, obecnie przebywający w Pradze.

CZESI RUSYFIKUJĄ RUSINÓW PODKARPACKICH.

(x) Z Preszburga donoszą że konferencja w sprawach szkolnych ustaliła, że językiem wykładowym na Rusi Podkarpackiej będzie język rosyjski. Konferencja dodała, że w tych ramach będą uwzględniane rozmaite dialekty rosyjskie.

SOWIETY ARESZTUJĄ GENERALÓW KAUKASKICH.

(x) Do Londynu nadeszła wiadomość z Tyflisu, że komenderującego generała armii czerwonej na Kaukazie Egorowa, majora Pogaczego i kilku oficerów władze sowieckie aresztowały. Oskarżono ich o konspirację antybolszewicką.

Sytuacja w Kłajpedzie.

STREJKI — ROZGORYCZENIE LUDNOŚCI. — GŁOSY PRASY NIEMIECKIEJ.

GDANSK 9 4 (A W) Według licznych głosów prasy niemieckiej, położenie w Kłajpedzie co raz bardziej się zaostrza. Strajk generalny przybrał takie rozmiary, że grozi zaburzeniem całego porządku wewnętrznego. Przyszło do licznych starć, w których litewska policja i wojsko, przy użyciu broni, rozprószyć musiały rozgoryczone

tłumy.

Dzienniki niemieckie stwierdzają, że sytuacja ludności niemieckiej na terytorjum Kłajpedy znacznie się pogorszyła od czasów okupacji litewskiej i nie dwuznacznie dają do zrozumienia, że poparcie, jakiego doznaje Litwa od Niemców obraca się na ich własną niekorzyść.

Ręka sprawiedliwości.

RAK TOCZY TROCKIEGO.

MOSKWA, 9. 4. (Aj. Wsch.) Od dłuższego czasu dyktator wojskowy Rosji Bornstein—Trocki jest poważnie chory na raka. W ostatnich czasach choroba uczyniła wielkie postępy, co wywołuje łatwo zrozumiałą wielką niepokoj

wśród komunistów.

W kołach do re poinformowanych panuje przekonanie, że leczyć się należy z możliwością śmierci Trockiego w czasie bliskim.

WIADOMOSCI Z KRAJU.

50-LECIE AKADAMJI UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE.

(k) W sobotę przypadła 50-letnia rocznica istnienia najpoważniejszej polskiej instytucji naukowej Akademji Umiejętności w Krakowie.

Uroczyste otwarcie akademji nastąpiło 7 kwietnia 1873 r. na mocy aktu erekcyjnego, podpisanego przez Franciszka Józefa. W ciągu pół wieku istnienia, wspierana przez fundusze, płynące ze wszystkich dzielnic Polski, akademja wykonała niezmiernie poważne prace, udzielając nagród za wybitne dzieła naukowe i podejmując własnym kosztem liczne poważne wydawnictwa.

KONGRES SPORTOWY W WARSZAWIE.

(k) Na sobotnim uroczystym otwarciu Kongresu sportowego, po przemówieniu ministra Mikułowskiego „Pomorskiego, zabral głos prezes rady miejskiej miasta Warszawy, senator Paliński, witając kongres imieniem stolicy. W końcu swego przemówienia mówca wyraził życzenie, żeby ten pierwszy kongres sportowy stał się czynnikiem w dziele spopularyzowania sportu.

W imieniu ministerstwa zdrowia witał kongres doktor Adamski, zapewniając uczestników kongresu, że praca na polu wychowania sportowego znajdzie zawsze żywe poparcie ministerstwa zdrowia.

ZJAZD CZERWONYCH KRZYŻÓW.

(k) Otwarcie zjazdu Czerwonych Krzyżów Europy Wschodniej nastąpi w Warszawie d. 9 b. m. w pałacu prezydium rady ministrów (ul. Krakowskie Przedm. Nr. 46).

ZŁOTO DLA POLSKI.

(k) Według zebranych przez nas informacji otrzymaliśmy od rządu bolszewickiego dotychczas złota na 129 milionów marek złotych.

W dalszym ciągu otrzymamy 40 milionów rubli w złocie co równa się 86 milionów marek złotych, z potrąceniem ułamek.

NIEUZASADNIONA ZWYŻKA CENY MIĘSA.

(k) Cena mięsa wołowego w Warszawie w ostatnich dwóch tygodniach podskoczyła z 3000—5400 za funt. Podwyżka ta nie jest usprawiedliwiona absolutnie niczem.

Nadzwyczajny komisariat do walki z drożyzną przedsięwzięcie w tej sprawie kontrolacje.

We wtorek nadzwyczajny komisariat do walki z drożyzną przy udziale przedstawicieli ministerjum rolnictwa zwołuje konferencję w sprawie nieuzasadnionej drożyzny mięsa oraz środków które należałoby zastosować wobec spekulacji mięsnej.

Kępno odrutowano

O strasznym nieszczęściu, jakie spotkało sławetne miasto Kępno, opowiada p. Czujny w „Kurjerze Pozn.“. Pękło — nie mniej, nie więcej, tylko pękło. Pękło, jak pęka pierwszy lepszy garnek gliniany. Widocznie pękło, bo je odrutowano, tak jak się drutuje pęknięty garnek. Odrutowali je nie jacyś tam pospoliccy, druciarze słowaccy, ale nasi

drodzy, pejsaci, uprzywilejowani współobywatele starozakonni.

A żeby czytelnik nie miał wątpliwości co do położenia geograficznego tego odrutowanego miasteczka, należy dodać, że Kępno nie leży w Palestynie, że nie jest, broń Boże przedmieściem owej go palestyńskiego Tyberasu gdzie to król pehel i królowa wszów królują pospolu z narodem „wybranym“, nie leży ono nawet w Małopolsce lub Kongresówce, Nie! Kępno jest stolicą najbardziej na południowozachód wysuniętego powiatu w Poznania. Tak więc ono poznańskie Kępno żydzi odrutowali, czy zrobili „ejruw“, t. j. „plot magiczny“ zalecany bardzo usilnie przez Talmud, a łączący wszystkie domy i rodziny żydowskie w jedną rodzinę, co ma niemiernie ważne znaczenie dla szabas żydowskiego. Tam np. gdzie niema „ejruwu“, nie wolno żydowi, ani żydówce, ani żydziatku (wedle Aliszny, Erubin X, 5) załatwiać w szabas swych „potrzeb naturalnych“ nazewnątrz swego gospodarstwa...

I właśnie „ejruw“ ma uwolnić żydów od takich nieprzyjemności w szabas. Ze względów taniości druty „ejruwu“ w Kępnie poprzyczepiali żydzi do drutów telefonicznych i telegraficznych. Ale przeciwko temu wystąpiła policja państwowa. I teraz następuje tu „elou“ wszystkiego. Magistrat m. Kępna uchwałą swą z dnia 3 marca 1923 roku Pańskiego wniosok Komendy Powiatowej P. P. o usunięcie drutów żydowskiego „ejruwu“ ze słupów państwowych odrzucił!..

Ejruwem zajmie się napewno także Liga Narodów i włączy do nietykalnych przywilejów najszej semickiej mniejszości... a swoją drogą niejeden filozof krakowski ucieszy się, że w dalekiem od Krakowa Kępnie znajdują się tacy tolerancyjni ojcowie miasta.

Z ostatniej chwili!

POSIEDZENIE RADY LIGI NARODÓW.

GENEWA 9 (PAT) Rada Ligi Narodów zbierze się na 24-te posiedzenie b. 16-tego kwietnia w Genewie. Na porządku dziennym znajduje się między innymi sprawa finansów wolnego miasta Gdańska, utworzenie doradczej komisji międzynarodowej dla spraw Gdańska i Saary, sprawa oficjalnego posługiwania się językiem polskim na dworcu w językiem niemieckim w administracji portu utworzenie dyrekcji kolejowej, na terenie wolnego miasta, utworzenie polskiego urzędu pocztowego na dworcu w Gdańsku, zatarg polsko-litewski, który na tej sesji zapewne zostanie ostatecznie zakończony, żądanie Litwy odwołania się do międzynarodowego trybunału sprawiedliwości w sprawie pasa neutralnego, raporty w sprawie rozbrojenia.

BANKRUCTWO NIEMIECKIEGO

„LANDESMANN — BANKU“.

BERLIN 9 4 (AW) Dzienniki donoszą o bankructwie jednego z największych banków niemieckich, t. zw. „Landesmann-Banku“. Pasywa sięgają 230 milionów koron duńskich. Jest to największe bankructwo w ciągu ostatniego 10-ciolecia. Podobno generalny dyrektor banku Kligstadt zarządził również majątkiem członków rodziny królowej Litwy który wskutek tego ponieśli wielkie straty.

KRONIKA

Przyjazd ministrów do Łodzi

KONFERENCJA Z PRZEMYSŁOWCAMI I ROBOTNIKAMI.

Kalendarzyk.

Wtorek dnia 10 kwietnia Erechjela

Wschód słońca g. 5 m. 57

Zachód g. 6 m. 20

Widowiska.

Teatr miejski (Cegielińska 63)

„Peer Gynt”

Filharmonja (Dzielna 20)

„Luna” (Przejazd 1)

„Historja jednej nocy w Elombaja”

„Cawno” (Piotrkowska 67)

„Brutał” („Róża Berndt” Hauptmanna)

„Odeon” (Przejazd 2)

„Zaginiona kolja” II serja.

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Grzesznik”

„Nowości” Piotrkowska róg Główna

„Katorgi Sybiru”

„Corso” (Zielona 2)

„Pierścień szatana”

Miejska Biblioteka Publicz (Andrzeja 14

otwarta codziennie od 3—9 wiecz.)

Biblioteka Stow. Przyj. Francji Piotrkowska.

otwarta codziennie (z wyj. piątków) od 5—7

Kalendarzyk historyczny.

1831 — Polacy odnoszą zwycięstwo nad rosjanami pod Iganiami.

Wiadomości bieżące

— Podwyższenie żołdu szeregowych.

W bieżącym miesiącu żołd szeregowych wojsk polskich podwyższono o 40 procent, co wyniesie na najniższym szczeblu płacy około 200 mk. dziennie.

Równocześnie w takim samym stopniu podwyższono t. zw. strawne, które obecnie równać się będzie 3000 mk. dziennie.

— Oplaty w szkołach średnich.

j) Ministerjum wyznań rel. i oświecenia publ. wniosło, począwszy od drugiego półrocza bieżącego roku szkolnego, pobieranie w państwowych szkołach średnich czesnego, jako opłaty, niezgodnej z art. 119 konstytucji z d. 17 marca 1921 r.

Jednocześnie podwyższono na przeciąg drugiego półrocza 1922—23 r. obowiązujące w państwowych szkołach średnich oplaty w sposób następujący:

1) taksa wstępna (dla uczniów, wstępujących po raz pierwszy do klasy pierwszej, względnie wstępnej danej szkoły średniej) 2000 mk.;

2) taksa za egzamin wstępny do klasy drugiej lub wyższej (prócz ósmej) 5,000 mk.;

3) taksa za egzamin wstępny do klasy ósmej 8,000 mk.;

4) taksa za egzamin dojrzałości w szkołach państwowych i prywatnych 5,000 mk.;

5) taksa za egzamin dojrzałości eksternów 30,000 mk.;

6) taksa za uzupełniający egzamin eksternów 8,000 mk.;

7) taksa za wydanie duplikatów świadectw rocznych i półrocznych 1,500 mk.;

8) taksa za wydanie duplikatów świadectw dojrzałości 4,000 mk.;

9) taksa na fundusz gier ruchowych semestralnie 1,000 mk.;

10) taksa za zużycie materiałów semestralnie 20,000 mk.;

Od opłaty za zużycie materiałów mogą być zwolnione: a) w całości dzieci inwalidów wojennych, którzy w walkach o niepodległość Polski utracili zdolność zarobkowania, o ile są niezamożni, a dzieci ich pilnością i postępiami w nauce na zwolnienie to zasługują; b) w połowie dzieci niezamożnych rodziców, o ile pilnością i postępiami w nauce na zwolnienie zasługują.

Wysokość wymienionych opłat ze względu na ciągłe zmiany kursu waluty ministerjum W. R. i O. P. będzie zmieniało w porozumieniu z ministerjum skarbu co półrocze.

— Zabezpieczenie konsumpcji cukru.

W wykonaniu uchwał, powziętych w nadzwyczajnym Komisaryacie zwalczania drożyzny, a dotyczących zabezpieczenia zaopatrzenia ludności

b) Wczoraj przybyli do Łodzi zapowiedziani ministrowie. Na spotkanie ich wyjechał komendant policji okręgu inspektor Wróblewski i komendant policji miejscowej inspektor Roszkowski. Spotkanie miało miejsce obok „Juljanowa”.

Gdy przedstawiciele rządu przybyli przed województwo, orkiestra odegrała hymn narodowy, a prezydent ministrów w towarzystwie ministra pracy p. Darowskiego, przeszli przed frontem.

Następnie ministrowie udali się do województwa, gdzie byli przyjmowani śniadaniem, poczem kolejno p. prezydent ministrów przyjmował delegacje władz państwowych i komunalnych. Między innymi byli przyjęci: prezes sądu okręgowego p. T. Kamiński, prokurator Łuński, prezes izby skarbowej p. Towarnicki, naczelniczy wydziałów województwa, delegacja samorządu miejskiego z prezydentem na czele i delegacja gminy żydowskiej.

Poczem odbyła się konferencja z przemysłowcami, przy współudziale przedstawicieli przemysłu wielkiego oraz krajowego związku i inspektora pracy p. Wojtkiewicza, komisarza rządu p. Izyckiego.

Narada ta trwała bardzo krótko i po zapoznaniu się z postulatami przemysłowców, natychmiast ministrowie odbyli konferencję z przedstawicielami klasowego związku przemysłu włókienniczego związku „Praca” oraz związku „Ch. D.”. Konferencję zagał prezydent ministrów, który zwrócił się do zebranych, aby swe postulaty, wyłuszczyli.

Pierwszy zabrał głos przedstawiciel „Pracy” p. Kazimierzak, który między innymi wskazał, że obecny kryzys dotkliwie odbija się na klasie pracującej, a zwłaszcza na robotnikach w przemyśle włókienniczym, gdyż zarobki ich są najniższe.

Mówca jest zdania, że kryzys został wy-

wołany sztucznie, celem wywarcia nacisku na rząd, aby uzyskać większe kredyty. W końcu mówca prosił prezydenta ministrów, aby poczynił kroki celem zlikwidowania kryzysu.

Następnie zabrał głos przedstawiciel klasowego związku p. Kałużynski, podkreślając, że jest to pierwszy wypadek od chwili uzyskania niepodległości, że prezydent ministrów zainteresował się bezpośrednio Łodzią. Mówca potwierdził wywody swego przeciwnika.

Poruszył również sprawę drożyzny, która bezustannie się wzmaga i że nie jest przestrzegana ustawa o 8 godz. dniu pracy. Inspektorzy pracy nie posiadają szerszej kompetencji i muszą się stosować do przepisów, wedle których karzą przekraczających ustawę, na 5000 mk. grzywny.

Następnie zabrał głos przedstawiciel Ch. D., który jedynie poruszył, że działalność kasy chorych, nie odpowiada życzeniom klasy robotniczej. Domagał się, aby rząd opracował nowelę, w myśl której zaprowadzone byłyby kasy chorych w fabrykach.

Dalej przemawiał poseł Waszkiewicz, który wskazał na to, że potrzebna jest pomoc rządu dla przemysłu, gdzie znajduje się cały szereg spraw palących, które winny być załatwione.

Premjer Sikorski zaznaczył, iż przyjazd jego nie jest przypadkowy a spowodowany został chęcią zetknięcia się z miastem pracy i jego przedstawicielami.

P. minister skarbu wyraził zgodę na danie kredytów dla przemysłu. Co do walki z drożyzną, to trwający szmugiel zostanie ukroczony po usunięciu z straży granicznej elementów zde-moralizowanych. Ustawa o ochronie pracy na zgodą marszałka sejmu znajdzie się na porządku obrad sejmowych. W końcu premier apelował do zebranych by pracowali nad budową Państwa.

Śmiertelność na raka w Łodzi

ZWIĘKSZA SIĘ Z KAŻDYM ROKIEM

Według danych, opracowanych przez wydział statystyczny magistratu m. Łodzi, w roku ubiegłym zmarło w Łodzi na raka i inne nowotwory złośliwe 336 osób. Na te same choroby zmarło w 1921 roku 309 osób, w 1920 roku 269 osób, w 1919 roku 278 osób, w 1918 roku 280 osób. Z zestawienia przytoczonych liczb wynika, że: 1) rok ubiegły znamionuje szczególnie znaczną śmiertelność na raka i inne nowotwory złośliwe; 2) w ostatnim pięcioleciu śmiertelność na te choroby, ustawicznie wzmaga się.

Stosunek liczb zgonów na raka i inne nowotwory złośliwe do ogólnej liczby zgonów przedstawia się w poszczególnych latach następująco: 1922 — 4,3 proc., 1918 — 2,5 4, 0 proc.; 1920 — 3;1 proc., 1919 — 2, 9 proc., 1918 — 2,5 proc. Jak widać; w śmiertelności ogólnej zgony na raka i inne nowotwory złośliwe stanowią u nas z roku na rok coraz większy odsetek.

Na 1000 zmarłych w ostatnim pięcioleciu przypada zmarłych wskutek raka i innych nowotworów złośliwych wśród chrześcijan 81, wśród ży-

dów 89, czyli natężenie śmiertelności na raka i inne nowotwory złośliwe jest u żydów dużo większe niż u chrześcijan.

Widoczną jest przewaga śmiertelności wśród kobiet; na 1000 zmarłych mężczyzn było w omawianym pięcioleciu przeciętnie 27 zmarłych na raka i inne nowotwory złośliwe, wśród 1000 zmarłych kobiet przeciętnie 33.

Z danych, obrazujących wiek zmarłych wynika, że wśród dziesięcioletnich grup wieku najwyższą śmiertelnością na raka i inne nowotwory złośliwe odznacza się grupa od 50-go do 59-go roku życia; z kolei najwyższą śmiertelność na te choroby wykazuje grupa od 80-go do 89-go roku życia i grupa od 40-go do 49-go roku życia. W wieku dziecięcym i młodzieńczym śmiertelność na raka jest znikoma.

Sprawie śmiertelności na raka i inne nowotwory złośliwe wydział statystyczny magistratu m. Łodzi poświęcił specjalne monograficzne opracowanie.

ezorowe kursy dokształcające.

Łódź w przeciwieństwie do innych miast w porę wynalazła w dostatecznej ilości lokali na szkoły i jakkolwiek nie są to lokale, któreby całkowicie odpowiadały warunkom i potrzebom szkolnym, ale dla każdego dziecka jest miejsce w szkole. Co się tyczy personelu nauczycielskiego, to Łódź od początku wprowadzenia powszechnego nauczania nie odczuwała jego braku. Napływ silny nauczycielski jest zawsze dostateczny i dlatego miasto skierowało swoje wysiłki w kierunku uzupełnienia fachowego przygotowania personelu nauczycielskiego.

Dodatknie wyniki osiągnięto w podniesieniu regularności uczęszczania dzieci na naukę. W r. 1919—20 nauka odbywała się przy 28,86 proc. obecnych dzieci, w r. 1922—22 procent wyniósł 89,62.

Komisja powz. naucz. jest wielce ogólna w wymierzaniu kar za nieobecność jedną trzecią

ci w cukier, nadzwyczajny Komisariat wydał polecenie związkowi cukrukrowników, z przeznaczonych na miesiąc kwiecień 1000 wagonów cukru, oddać związkowi spółdzielni i Towarzystwu zaopatrzenia miast razem 350 wagonów, a 650 wagonów przeznaczyć dla wolnego handlu.

— Z komisji powszechnego nauczania.

P. J. Zalewski, naczelnik biura komisji powszechnego nauczania udzielił nam nast. informacji:

Obowiązek szkolny wprowadzony został w r. 1919—20 uchwałą rady miejskiej. Zasadą kierującą było pociągnięcie możliwie maksymalnej liczby dzieci do wypełnienia obowiązku szkolnego, a przytem z takich roczników, aby jaknajmniejsza liczba dzieci została pominięta prawem obowiązkowym. W ciągu najbliższych trzech lat obowiązkowe nauczanie rozszerzy się już na cały okres wieku szkolnego dla dzieci, których obowiązek szkolny nie dotyczy a mianowicie 12 i 13 latnie utworzono wie-

Wielu spraw karnych kończy się usprawiedliwieniem, lub zapomnieniem.

Jak rozpoznać fałszywe pieniądze. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa zawiada...

Falszywy banknot 10,000 mk. wykonany na papierze zwyczajnym grubszym, bez znaku wodnego...

Obie strony fałszyfikatu utrzymane są w tonie jasniejszym (odcieni frib brudno-zielony.)

Ornamentacje z wlniet i kompozycji giloszowych nie są tak wyraźne jak na banknotach autentycznych.

Główki w medaljonach nieodpowiednio cięgniowane, wskutek czego brak wyrazistości.

Tło z liczb 10,000 i orzełków występuje niewyraźnie.

Numeracja kształtem cyfr dosyć udatna, koloru tła medaljonów.

Falszywy banknot 50,000 mk. wykonany na papierze cienkim, zwyczajnym, bez znaku wodnego...

Kolory farb odmienne, odcień jasniejszy. Druk mniej wyraźny o konturach niekształtnych.

Ornamentacje z rozet i rysunków giloszowych nie uwidaczniają się tak jaskrawo, jak na banknotach autentycznych.

Tło jest utworzone z drobnej siatki o oczkach równobocznych na całej powierzchni strony przedniej...

Rozetki czerwone z liczbą 50,000 — pośrodku zamazane, koloru ciemniejszego.

Numeracja odmienna, cyfry nierównomiernie rozstawione, koloru niebieskawo-zielonego...

Wysze sławki komornego.

Jak donoszą pisma rząd opracował pewne zmiany w ustawie o ochronie lokatorów. Mianowicie nie tyka on zakazu rugowania lokatora...

Teatr i szt.

Teatr Miejski.

Dzisiaj t. j. we wtorek Teatr Miejski daje Peer Gynta z p. Karolem Adwentowiczem w roli tytułowej.

W środę dn. 14-IV „To co najważniejsze” K. Jewreinowa.

Koncert prof. Bielousowa.

Dn. 11 bm. w sali Filharmonji o godz. 8-iej wiecz. wystąpi tylko raz jeden słynny wiolonczelista rosyjski, prof. Bielousow.

Koncert Kwartetu Seveika.

W koncercie kwartetu Seveika, zapowiedzianym na dn. 12 bm. w sali Filharmonji biorą udział najznakomitsi artyści czescy...

cert ten będzie niewątpliwie wielką uczcą artystyczną dla muzykalnych sfer naszego miasta. W programie: Dvorak, Debussy i Beethoven.

Z Akademickiego Koła Łodzian.

Dnia 14 b. m. odbędzie się w Sali Filharmonji bal pod hasłem: „Łódź-Gdańskiemu Akademikowi”...

Kasa chorych.

Robotnicy ubezpieczeni w Kasie Chorych w Pabjanicach poraz pierwszy stają do urny wyborczej w dn. 10 czerwca b. r. aby złożyć swoje głosy...

Wiadomem jest że ogół robotniczy nie jest zadowolony z obecnej narzuconej gospodarki Kas Chorych...

Wobec tego ubezpieczeni robotnicy i robotnicy, którzy ukończyli 20 rok życia, obowiązani są sprawdzić swoje nazwiska...

Robotnicy idźcie i spełnijcie swój obowiązek obywatela robotnika bowiem w przeciwnym razie tracicie prawo głosowania...

Chrześcijańska Demokracja.

Teatr „SCALA” Diabeł, Powrót z wojny, Wojna i miłość. Wtorek, 10 kwietnia 8.30 wiecz. Środa, 11 kwietnia. Czwartek 12 kwietnia ostatni występ.

Kupuje Nacę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję. Drobne ogłoszenia. Kredna, szafy, garderoby. TELEFON kupię. Maszyna do szycia.

Mogiel sprzedam tania byle za raz, ul. Nowo Egilewnicka 13 m. 1. Sprzedam domek z ogrodem o owocowym Baluty, Młynarska 89 Szafrajski.

Różne: Uczeń 6-ej klasy udziela korepetycji. Oferty do Rozwoju pod „Uczeń”. Magliki ziemskie, gospodarki domy, wille, młyny, interesy handlowe.

Do wynajęcia sala fabryczna 26x22 lokci z siłą 20 konną i parą na każdy interes. Pabjanice Warszawska 82. STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki.

Specjaliści na okna żelazne potrzebni. Podręczna 33 słu sarnia. DZORCA potrzebny z dowodami Zgłaszać się. Zagubione dokumenty. Jasiński Stanisław zagubił kartę.

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 500 mk., za tekstem 500 mk. z wyjątkiem 250 mk. wśród drobnych 350 mk. nekrologi 500 mk. komikaty 500 mk. za wiersz milimetrowy...